

Iria-Friné Rivera explora os carteis de Castelao no Estatuto do 36: “Un fito iconográfico e histórico”

- [Alicia Tizón 30/05/2025](#)

<https://www.radioredondela.com/2025/05/30/iria-frine-rivera-explora-os-carteis-de-castelao-no-estatuto-do-36-un-fito-iconografico-e-historico/>

A Oficina de Turismo de Redondela (rúa Isidoro Queimaliños) acollerá hoxe venres, 30 de maio ás 19:30 horas, a conferencia **“Historia e presente, a arte de abrir os ollos nos carteis do Estatuto de Galicia de Castelao”**, impartida pola historiadora da arte, escritora e investigadora [Iria-Friné Rivera Vázquez](#). Este evento, de entrada libre ata completar aforo, pecha o ciclo de conferencias organizado polo Servizo de Normalización Lingüística do Concello de Redondela con motivo do Ano Castelao, que conmemora o 75º aniversario do pasamento desta figura clave da cultura galega.

A conferencia centrarase nos carteis que Castelao deseñou para a campaña do Estatuto de Galicia de 1936, realizados no estudo de Camilo Díaz Baliño, pai de Isaac Díaz Pardo. Segundo Iria-Friné Rivera, **estes carteis son “un fito” polo seu valor iconográfico, histórico, social e estético-artístico**. “Son impresionantes pola súa capacidade de mobilizar e concienciar a sociedade, empregando imaxes dinámicas e xenuínas que trasladaban as ideas do plebiscito dun xeito visual e accesible”, afirmou na entrevista.

Rivera, historiadora da arte e investigadora da Universidade de Santiago de Compostela, é unha recoñecida experta no ámbito da cultura galega. Forma parte do padroado da Fundación Luís Seoane (A Coruña) e da Fundación Vicente Risco (Allariz), e é autora de obras como *A orixinalidade radica nas orixes*. Ou concepto dá imaxe galega na estética de Vicente Risco (2020) e *Ou legado pioneiro de Camilo Díaz Baliño*. Unha biografía artística (2021). Dende 2013, colabora en publicacións como Graal, Abrente, Anuario Brigantino, Mazarelos, Murguía, Luzes, entre outras, consolidándose como unha voz de referencia no estudo da arte e a historia galega. Destaca a influencia de movementos como as vangardas, o simbolismo e a cultura popular nos carteis, así como as viaxes de Castelao por Centroeuropa, a arte flamenca e a arte rusa. “Os carteis foron unha ferramenta innovadora para poñer ideas na rúa, **segundo o espírito divulgador de Castelao e o seu círculo, que buscaban achegar o coñecemento á xente para que comprendese a historia e a realidade do seu territorio**”, explicou.

Neste contexto, os once carteis realizados para a campaña do Estatuto galego en 1936 forman un conxunto impecable e ben coordinado onde a comunicación visual, o deseño gráfico, o

simbolismo e a publicidade se combinan para presentar de forma clara e impactante as propostas do Estatuto de Autonomía ao público. Foron asinados por Camilo Díaz Baliño, Isaac Díaz Pardo, Luis Seoane, Carlos Maside, Zeus (José López Bouza “Fillo”), Alfonso Daniel Rodríguez Castelao e Bernardino Vidarte. Cada artista aportou o seu estilo, pero mantendo referencias comúns nos temas e liñas, logrando un discurso visual cohesionado, cheo de forza e enerxía, capaz de xerar reaccións na sociedade da época.

Un dos carteis de Castelao a cor, impreso na Imprenta Roel de Vigo, é especialmente relevante para a investigadora. “Ten un carácter narrativo que fala da explotación económica, das clases sociais, do xénero e da situación de Galicia, temas que seguen sendo actuais”, subliñou. Engadiu que a campaña, con preto de once carteis, **foi “alegre, celebratoria e dinámica”**, deseñada para mobilizar a sociedade nun momento clave da historia galega.

Iria-Friné Rivera.

A historiadora tamén resaltou o papel de **Camilo Díaz Baliño**, quen garantiu a calidade técnica e visual dos carteis, e do seu fillo, **Isaac Díaz Pardo**, que colaborou na súa creación e na instalación da campaña, como a da Praza do Obradoiro en Santiago. “Estes carteis son impecables a nivel de deseño gráfico e publicidade. Eran novidosos na súa época e seguen sendo unha referencia hoxe polo seu impacto e a súa capacidade de inspirar”, asegurou Rivera.

Iria-Friné Rivera.

A conferencia, pensada para todos os públicos e apoiada con material visual, busca seguir o espírito divulgador de Castelao, promovendo o debate e a participación. “A intención é inspirar e xerar reflexión sobre como a arte pode abrir os ollos á sociedade, igual que fixeron aqueles carteis hai case un século”, concluíu a conferenciante.

Iria-Friné Rivera.

O Concello de Redondela invita á cidadanía a asistir a este evento que pon en valor o legado de Castelao como político, intelectual, escritor e debuxante, nun ano dedicado a celebrar a súa contribución á cultura galega.

Por outra banda, o xoves 5 de xuño, inaugúrase no Multiúsos da Xunqueira a exposición itinerante “Castelao Grafista” en colaboración con Afundación, a Fundación Gonzalo Torrente Ballester, a Real Academia Galega de Belas Artes e Turismo de Galicia.